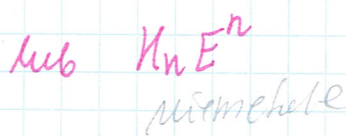
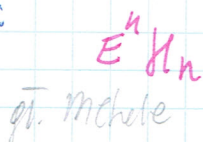

1: Wodorki, węgliki i azotki.

Wodorki - to związki wodoru z innymi pierwiastkami. Ze względu na skład, wodorki możemy podzielić na:

- wodorki ujemne - związki, w których wodór występuje ze $+1$ stopniem utlenienia;
- wodorki mehle - związki, w których wodór występuje ze -1 stopniem utlenienia.

Wodór opólny:

Nazewnictwo:

1. Nazwy wodorków z 16 i 17 gr. ukł. dresanego pierwiastków tworzymy przez połączenie nazwy pierwiastka ze słowem "wodór" ze pomocą litery "o".

np: HCl - chłorowodór

HF - fluorowodór

H_2S - siarkowodór

2. Nazwy wodorków pierwiastków grup od 1 do 13 tworzymy przez dołączenie słowa "wodorek" oraz podanie nazwy pierwiastka w dopełnieniu:

np: NaH - wodorek sodu

AlH_3 - wodorek glinu.

CaH_2 - wodorek wapnia

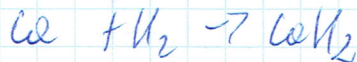
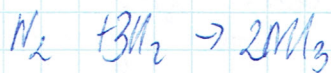
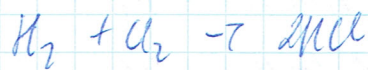
3. Do innych znanych wodorków niemetalicznych można zaliczyć następujące związki:

- Zr. wodoru z azotem na III st. utl.: MH_3 - amoniak;
- Zr. wodoru z fosforem na III st. utl.: PH_3 - fosfina;
- Zr. wodoru z krzemem: SiH_4 - silan; wodorek krzemu, krzemowodór

Otrzymywanie wodorków:

Większość wodorków można otrzymać w wyniku bezpośredniej reakcji pierwiastka z wodorem:

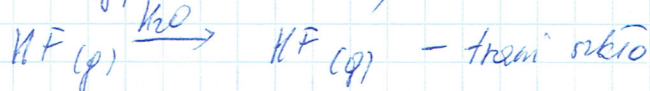
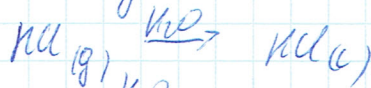
np.

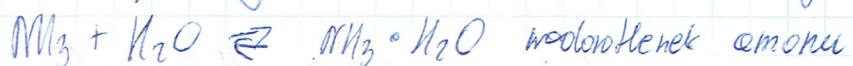
Właściwości fizyczne i chemiczne wodorków:

1. Wodorki niemetalicznych:

- są to zazwyczaj gazy;
- mają charakter słabych, słabych lub obcych;
- reagując z wodą mogą tworzyć słabe i silne;
- a) wodorki chlorowodoru i fluorowodoru rozpuszczają się w wodzie tworząc tzw. słabe kwasy

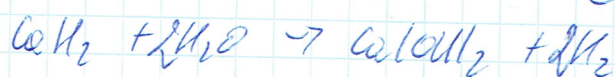
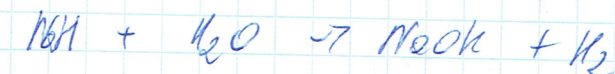
- b) amoniak NH_3 jest jedynym wodorkiem niemetalicznym, który reagując z wodą tworzy związek o charakterze słabym

c) Pozostałe wodorki ujemnych nie reagują z wodą. Ich ujemne rozpuszczalność w wodzie polega na fizycznym rozpuszczeniu (wymieszaniu).

2. Wodorki metali:

- są to ciała stałe, bezwonne białe;
- mają charakter zasadowy i redukujący;
- reagują gwałtownie z wodą tworząc zasady, przy czym wydzielają się wodór:

Zmiana charakteru chemicznego wybranych wodorków na 3-le układu okresowego:

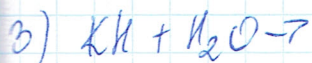
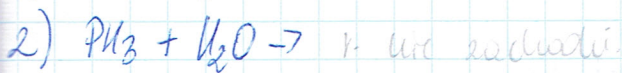
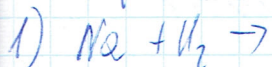
Wodorki pierwiastków trzeciego okresu						
NaH	MgH ₂	AlH ₃	SiH ₄	PH ₃	H ₂ S	HCl
reagują z wodą tworząc zasady	nie reagują z wodą				rozpuszczają się w wodzie tworząc kwasy	
reagują z kwasami	ma silne właściwości redukujące	ma charakter obojętny	ma bardzo słabe właściwości zasadowe		reagują z zasadami	
mają charakter zasadowy			ma silne właściwości redukujące		mają charakter kwasowy	

nodg. Jeli
fryzycznym

czotki i nępliki $\rightarrow$ podr. str. 136 i 137.

Zadanie 1:

Ułóż równanie podanych niżej reakcji lub zaznacz, że reakcje nie zachodzą:

Zadanie 2

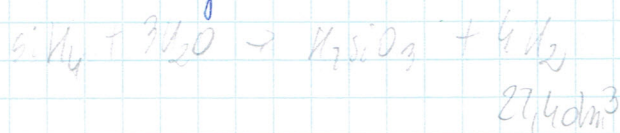
Chcem podobać jak nępl, tworzy związek z nadozem.

Odpowiednikiem metanu CH_4 jest silen SiH_4 :

a) Jaki kształt ma cząsteczka SiH_4 ? Odpowiedz uzasadnij ze pomocą metody VSEPR.

sp³

b) Silen jest o wiele bardziej aktywny niż metan. Reaguje z wodą tworząc kwas metakwasy oraz nadoz. Napisz równanie reakcji silenu z wodą oraz oblicz ^{masę} objętość (warunki normalne) nadozu wydzielonego w wyniku reakcji 8g silenu z nadmianem wody.

HCl

uszczają się
tworząc kwasy

z zasadami

akter kwasowy